16/02/2021

Οι “εξαφανισμένοι” του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν

/ Επικαιρότητα

Από το αποτυχημένο πραξικόπημα του Ιουλίου 2016, δεκάδες πρώην κρατικοί υπάλληλοι, έχουν εξαφανιστεί από προσώπου γης. Οι οικογένειές τους φοβούνται ότι η εντολή δόθηκε από πολύ ψηλά.

Όταν η φοιτήτρια Νουρσένα Κυτσυκεζιγκίτ μίλησε τηλεφωνικά με τον πατέρα της λίγο πριν την πρωτοχρονιά, δεν μπορούσε να φανταστεί ότι θα ήταν και η τελευταία. Η φωνή του ακούγονταν ζωηρή. ¨Ηθελε την επόμενη να φύγει από την ΄Αγκυρα για την πόλη Κοτζάελι, στο βορρά για την αλλαγή του χρόνου κοντά στα παιδιά του και την πρώην γυναίκα του. Εκεί όμως δεν έφτασε ποτέ. Στις 31 Δεκεμβρίου η Νουρσένα τον δήλωσε στις αρχές ως αγνοούμενο. Ο Χασάν Γκαλίπ Κυτσυκεζιγκίτ, νομικός, πρώην κυβερνητικός γραφειοκράτης και απολυμένος μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα του Ιουλίου του 2016, εξαφανίστηκε χωρίς να αφήσει ίχνη στην τουρκική πρωτεύουσα. Τί ακριβώς συνέβη, κανείς δεν ξέρει. Ίχνη του δεν υπάρχουν ούτε στο νοσοκομείο, ούτε σε αστυνομικό τμήμα, όπως λέει η κόρη του. Στο μεταξύ την κατατρώει μια φοβερή υποψία: Φοβάται ότι ο πατέρας της με εντολή της κυβέρνησης απήχθη, γιατί υπάρχουν παραλληλισμοί της περίπτωσής τους με άλλες ανάλογες περιπτώσεις εξαφάνισης.

“Βίαιες εξαφανίσεις”

Προασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πολιτικοί της αντιπολίτευσης κάνουν λόγο για δεκάδες περιπτώσεις “βίαιων εξαφανίσεων” από το αποτυχημένο πραξικόπημα του 2016. Η οργάνωση προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Amnesty International κάλεσε τις αρχές να διερευνήσουν την υπόθεση Κυτσυκεζιγκίτ. Αλλά τι σημαίνει “βίαιη εξαφάνιση”; Σύμφωνα με ορισμό των ΗΕ πρόκειται για πρακτικές αφαίρεσης της ελευθερίας κατ΄ εντολήν ή με την ανοχή του κράτους. Βέβαια το κάθε κράτος το αρνείται ή συγκαλύπτει την τύχη των ανθρώπων και με αυτόν τον τρόπο δεν μπορούν να τύχουν της προστασίας του νόμου. “Βίαιες εξαφανίσεις είναι έγκλημα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο” λέει η Μιλένα Μπιγίμ από την Διεθνή Αμνηστία. “Τις δεκαετίες του 80 και 90 έγιναν εκατοντάδες τέτοιες περιπτώσεις, κυρίως στις κουρδικές νοτιοανατολικές περιοχές της χώρας. Για καιρό επικράτησε σιωπή γύρω από το θέμα, αλλά τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκαν και πάλι υποψίες για εξαφανίσεις ανθρώπων.

Μόνο το 2019 καταγράφηκαν 6 εξαφανίσεις. Η Amnesty International καταλήγει στην υπόθεση ότι ο Κυτσυκεζιγκίτ καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης πάνω από 6 χρόνων για συμμετοχή στο κίνημα Γκιουλέν. Ο Γκιουλέν που ζει αυτοεξόριστος στις ΗΠΑ, κατηγορείται ότι υποκίνησε το αποτυχημένο πραξικόπημα. Από το 2016 πάνω από 100.000 κρατικοί υπάλληλοι απολύθηκαν και δεκάδες φυλακίστηκαν. Ο Κυτσυκεζιγκίτ εργάζονταν στο γραφείο του πρωθυπουργού, κι αυτός απολύθηκε. Η δίκη σε βάρος του πήγε στο εφετείο. Πριν εξαφανιστεί κυκλοφορούσε ελεύθερος. Στελέχη του κουρδικού κόμματος HDP κατάθεσαν επερώτηση για την εξαφάνισή του, αλλά δεν έχουν πάρει απάντηση μέχρι σήμερα.

Ο βουλευτής Ομέρ Φαρούκ Γκεγκέρλιογλου υποθέτει ότι από το 2016 έχουν εξαφανιστεί 30 άνθρωποι στην Τουρκία σύμφωνα πάντα με το ίδιο τρόπο. Συχνά πρόκειται για πρώην κρατικούς υπαλλήλους των οποίων η υπόθεση δεν έχει διερευνηθεί επαρκώς. Ορισμένοι εμφανίζονται ξαφνικά μετά από μήνες υπό αστυνομική κράτηση “λες και κάποιος τους διακτίνισε”, λέει ο Γκεγκέρλιογλου. Συχνά αντιμετωπίζουν την κατηγορία της κατασκοπείας, πολλοί σιωπούν, άλλοι δηλώνουν ότι απήχθησαν και βασανίστηκαν.

Ηλεκτροσόκ, βασανιστήρια

Ο Γκέκαν Τιρκμέν δεν είναι από αυτούς που σιώπησαν. 9 μήνες τον είχαν χαμένο οι συγγενείς του μέχρι που τον Νοέμβριο του 2019 ξαφνικά εμφανίστηκε σε αστυνομικό κρατητήριο. Η περιπέτειά του είναι απερίγραπτη. Δικαστήρια, απαγωγή από άνδρες της ασφαλείας, 271 ημέρες με δεμένα μάτια, χέρια και πόδια

σε κελί. Βασανισμοί, κακοποιήσεις, μαρτύρια, χωρίς νερό φαγητό και ύπνο. Τελικά αυτός και η οικογένειά του τέθηκαν υπό τεράστιες πιέσεις. Ακόμη και δικηγόροι που ασχολούνται με τέτοιες υποθέσεις υφίστανται αντίποινα.

“Δεν αντιλαμβανόμαστε γιατί απαγάγονται αυτοί οι άνθρωποι” λέει η Έμα Σινκλέρ Βεμπ από την Human Rights Watch. „Δεν γνωρίζουμε ποιες δυνάμεις κρύβονται από πίσω, εάν έχουν σχέση με το κράτος”. Ορισμένοι έχουν εξαφανιστεί από προσώπου γης χωρίς να αφήσουν ίχνη. Οι περιπτώσεις δεν έχουν τελειωμό. Όπως και του εργάτη Γκέκαν Γκινές. Η οικογένειά του τον αναζητούσε δημόσια. Μετά την απελευθέρωσή του είπε, ότι κάποιοι άγνωστοι τον συνέλαβαν σε στάση λεωφορείου, τον φόρτωσαν σε αυτοκίνητο και την κακοποίησαν σε άγνωστο σημείο. Του έκαναν ηλεκτροσόκ και τον απείλησαν ότι θα τον βιάσουν. Οι βασανιστές του αυτοαποκαλούνταν “αόρατοι”.

Είναι αντίστοιχη η περίπτωση του Κυτσυκεζιγκίτ; Τον απήγαγαν; “Κανείς δεν ξέρει, όλα τα ενδεχόμενα είναι πιθανά”, λέει η Μιλένα Μπιγίμ από την Διεθνή Αμνηστία. “Τον κατάπιε η γη”. Η κόρη του καταγγέλλει ότι οι αρχές έπρεπε να κάνουν ανακρίσεις, αλλά ήταν αποσπασματικές και με καθυστερήσεις. Έτσι αποφάσισε να πάρει την κατάσταση στα χέρια της. Πήγε στην Άγκυρα και έκανε δικές της έρευνες για την τύχη του πατέρα της. Βρήκε μια φωτογραφία να τον δείχνει να βγαίνει από το κτήριο, όπου βρίσκεται γραφείο του. Ήταν το βράδυ της 29ης Δεκεμβρίου. Τελευταίο σημάδι ζωής.

Πηγή: Deutsche Welle/Ειρήνη Αναστασοπούλου / dpa